

Kbh. den

Til

Danmarks Teaterforeninger
Danske Musikforeninger
Kulturhusene i Danmark
Sammenslutningen af Børne- og Ungdomsfilmklubber
Sammenslutningen af Danske Amatørarkæologer
Sammenslutningen af Danske Filmklubber
Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger
Sammenslutningen af Lokalkiver
Sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer i Danmark - SLRTV
Sammenslutningen af Museumsforeninger I Danmark

Kulturelle Samråd i Danmark har fået et tilskud af Kulturministeriet til netværksdannelse og afholdelse af en konference inden for det frivillige kulturelle område. Derfor vil vi gerne indkalde til et indledende møde.

I Danmark har vi sjældent talt så meget om frivilligt arbejde, som vi gør i øjeblikket, og der har aldrig været så mange engagerede i frivilligt arbejde/frivillige aktiviteter som nu. Vi må derfor sige, at danskerne generelt er meget indstillet på at være frivillige, men måske ikke for enhver pris. Netop nu ruller debatten om forholdet og opgavefordelingen mellem den frivillige og den offentlige sektor - en debat, som helt sikkert vil komme til at præge vores motivation og engagement som frivillige.

Frivillighed

I Kulturelle Samråd i Danmark mener vi, at frivillige kan noget, som det offentlige ikke kan. Frivilligheden og foreningslivet, som vi kender det fra den nordiske model, gror fra bunden. Det handler om mennesker, der går sammen, fordi de har en interesse, de vil varetage, det være sig kulturel, social, idrætslig eller anden – en interesse, som de vel at mærke selv definerer, og som de derfor selv føler ejerskab for. De ønsker desuden at være selvforvaltende og fri af offentlig styring. Derfor er det efter vores mening en stor misforståelse, når kommunerne tror, at de kan rekruttere frivillige, som de rekrutterer andre medarbejdere, og når den tidligere regering troede, at den kan lave en målsætning for, hvor mange frivillige, der skal være om nogle år, og i hvilken grad, man vil bruge de frivillige. Sat på spidsen kan man tilføje, at de frivillige ikke er til salg, for hvis de mister det, der netop har motiveret dem til at blive frivillige, er der ingen tvivl om, at frivilligheden flytter sig til et nyt område, der således vil blive ”parallelsamfund” til den eksisterende frivillighed.

Armslængdeprincippet

Erfaringer fra udlandet viser, at det kan give bagslag, når stat og kommune forsøger at styre frivilligheden. Det ses bl.a. i to britiske rapporter om konsekvenserne af statens indsats på frivillighedsområdet. De viser, at indblanding fra myndighedernes side kan betyde, at incitamentet til at deltage i frivilligt arbejde er væk, hvis de frivillige føler, at det mere er et offentligt foretagende end et frivilligt. Lars Skov Henriksen, der forsker i frivillige organisationer og frivilligt socialt arbejde på Aalborg Universitet, advarer om, at vi i Danmark kan gå hen og få engelske tilstande, hvis det ender med en afskaffelse af armslængdeprincippet. Derimod er det vigtigt, at lade de frivillige administrere sig selv i selvvalgte fællesskaber i foreninger eller

grupper, så de kan samarbejde med kommunerne som ligeværdige partnere. Derved kan der i højere grad skabes ejerskab til et projekt og "outputtet" herved i øvrigt blive meget større.

Forskellige former for frivillighed

EU kommissionen har hvert år siden 1983 fokusere på et bestemt område, som skulle være årets tema. I 2009 var det fx kreativitet og innovation, i 2010 bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, og i 2011 var temaet frivillighed. Det kan se ud som, at EU med disse tiltag, hvor der også er penge at hente i de enkelte lande til udvikling af projekter inden for temaet, gerne vil sætte sit præg på politikken i medlemslandene. Der skal så at sige være "fælles fodslag" på en række områder. Når man melder et "år" ud, har man selvfølgelig haft nogle tanker bag. Og mon ikke finanskrisen har udløst en række gode ideer som fx, at man kan få frivillige til at lave ulønnet arbejde og derved spare. Derved kan man opfylde den såkaldte 2020 plan, som går på en økonomisk stabilitet i hele EU.

I Danmark oprettede man i frivillighedsåret et sekretariat – naturligvis i Socialministeriet. Der blev også oprettet en følgegruppe, og her blev kulturen – på trods af sin usynlighed - også repræsenteret. Egentlig er det ulogisk, at man først og fremmest tænker på det sociale område, når man siger frivillighed, for faktisk er der i Danmark flest frivillige inden for idræt og kultur. Det frivillige sociale område udgør kun 8 % af det samlede antal frivillige!

Men de kulturelt frivilliges mangel på synlighed skyldes nok, at vi på vores område ikke tænker så meget i frivillighed, men mere i foreningsliv.

Man kan så spørge sig selv, om dette har nogen større betydning. Så længe vi taler om det samme, betyder det vel mindre, hvad vi kalder det? Men den øgede fokus på frivillighed frem for foreningsliv er imidlertid ikke kun et spørgsmål om en sproglig udvikling, det signalerer en klar ændring i den måde, som det politiske og administrative system i Danmark ser civilsamfundet på. Traditionelt har det som nævnt været foreningslivet, der har været ryggraden i det danske civilsamfund i mere end 100 år. Foreningsbegrebet er i sagens natur kollektivt – en forening består af en gruppe mennesker, der går sammen om at fremme et eller andet (typisk almennyttigt) formål. Frivilligbegrebet er derimod individuelt. De frivillige skal ikke nødvendigvis indgå i en eller anden organisatorisk ramme, og det er som regel opgaven, der er det afgørende, og ikke organiseringen.

Men det ændrer ikke det faktum, at der er stor politisk opmærksomhed på frivilligheden i disse år, og at der – især på det sociale område – bliver lagt mange penge i udvikling af området. Det gælder også i Kulturministeriet, når det drejer sig om idrætten, der udgør det største frivillighedsområde, derimod har der ikke været øget interesse for det øvrige kulturelle foreningsområde.

Hvem er de kulturelt frivillige

Når vi i Kulturelle Samråd i Danmark taler om kulturelt frivillige, drejer det sig aktiviteter, hvor frivillige organiserer, koordinerer, arrangerer, formidler, skaber rammer m.v. for kunst og kulturarv i teaterforeninger, kunstforeninger, musikforeninger, kulturhuse, museumsforeninger, lokalarkiver m. m. Ud over at være en stor del af livsindholdet for mange mennesker, betyder det også et mylder af kulturaktiviteter og kulturtilbud rundt om i landet til glæde for store dele af befolkningen - og måske til ekstra glæde i de tyndt befolkede områder, hvor der ellers ikke ville være mange muligheder for at have oplevelser med kunst og kultur. Det betyder også mulighed for at inddrage grupper af ikke-brugere (ikke-brugere som defineret i "Danskernes kulturvaner 2012"), der måske lettere lader sig friste af "naboer", når det drejer sig om at deltage i et kulturelt arrangement eller som kulturelt frivillig.

Netværk

Kulturelle Samråd i Danmark har derfor - set i lyset af ovenstående – tage initiativet til at skabe et bæredygtigt netværk af landsorganisationer på det frivillige kulturelle område. Vi ønsker at styrke områdets synlighed over for politikerne – lokale som nationale, og vi ønsker at påvirke forskningen på området samt

tilvejebringe viden, dokumentation og statistikker, der viser, hvem de kulturelt frivillige er samt hvilken rolle, de spiller for kunsten og kulturen i samfundet.

Kulturelle Samråd i Danmark inviterer derfor jeres organisation til at deltage i et indledende møde om dannelse af et netværk.

Tirsdag den 23. april 2013 kl. kl. 11. – 16.00 på Vartov i København

Vi foreslår, at hver landsorganisation kan deltage med max. 2 personer, hvoraf Kulturelle Samråd i Danmark kan betale rejsen for 1 deltager pr. landsorganisation ud fra reglerne: Tog- og pladsbillet retur på standardklasse (samt evt. transport til og fra station) og billigste flybillet til dem, der har langt (fx Ringkøbing og Aalborg) samt transport til og fra lufthavnen. Hvis I foretrækker at køre i bil, refunderes hvad en togbillet koster. Kulturelle Samråd i Danmark betaler ligeledes mødelokale og fortæring. Dagsorden fremsendes senere.

Hvis I ønsker at deltage i mødet, bedes i tilmelde jer med informationerne herunder gerne på mail.

Hvis I ikke kan/vil deltage, vil vi også gerne vide hvorfor. I tilfælde af, at mange ikke kan deltage på nævnte dato, vil der kunne blive tale om at ændre denne.

Navn:

Adresse:

Tlf.:

Mobil:

Mail:

Landsorganisation:

Funktion i organisationen:

Jeg kan ikke deltage af flg. årsager:

Venlig hilsen

Bente Schindel, sekretariatsleder

Kulturelle Samråd i Danmark

Vartov, Farvergade 27D, 3. , DK - 1463 København K

T: +45 33 93 13 26 C: +45 29 64 70 40

kulturellesamraad@kulturellesamraad.dk

www.kulturellesamraad.dk